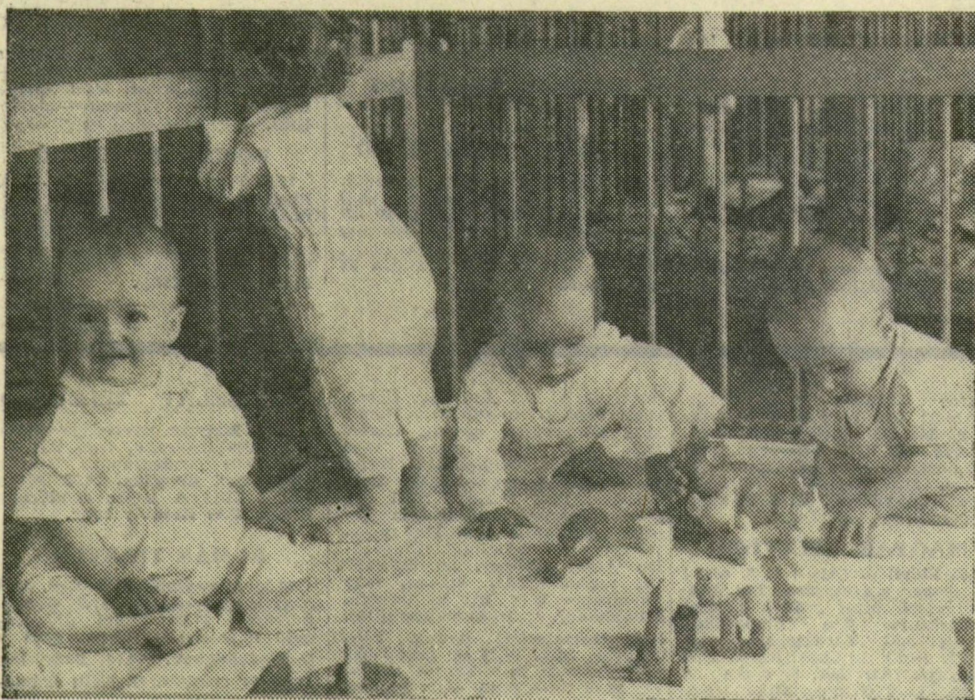

Napirenden:

A család védelme

Mindenki feladata!

A városi pártbizottság által hétfőn rendezett anya- és családvédelmi konferencián tartott referátumot dr. Szél Éva, az Állami Védőnőképző Intézet igazgató főorvosa.

Dr. Szél Éva főorvosnő gyermekgyógyász, a népesedési-politikai feladatok helyi vonatkozásairól beszélt. Mint elmondotta, olyan szemüveg-gel kell néznünk a demográfiai helyzetet, hogy Csongrád megye és Szeged népesedési mutatói rosszabbak, mint az országos adatok. A gyermek-telen családok száma országosan 33,7 százalék, Csongrád megyében 37,1 százalék, de emellett igen alacsony a háromgyermekes családok száma — országosan 8,5 százalék, a megyében 6,9 százalék. Igaz, hogy abszolút számban emelkedett a hatvanas évek kormányintézkedése után az egy gyermekes családok száma, hiszen Szegeden is több gyermek született ezekben az években: az elmúlt tíz év alatt 1100-ról 1700-ra emelkedett évente az élve születések száma. Viszont az országban a kétgyermekes családok aránya is emelkedett, nálunk pedig rosszabbodott, ugyanúgy, mint a három- vagy többgyermekes családoké.

Minderről azért kell beszélni, mert nyilvánvalóvá teszi, hogy még többet kell segítenünk a gyermekes anyáknak. Szegeden magas a nők foglalkoztatottsági aránya, nem mindegy tehát, hogyan gondoskodunk arról, hogy elhelyezhessék gyermekeiket. Közismerten nagyok a gondok, noha jelentősen emelkedett az utóbbi időben a bölcsődei és óvodai férőhelyek száma. Am ez még mindig kevés. A gyermekintézmények fejlesztése érdekében a városi tanács a szegedi üzemek, szövetkezetek segítségét igényelte és ennek eredményeként 1972-ben a tanács és a konzervgyár közösen 50 férőhelyes óvodát és 40 férőhelyes bölcsődét nyitott, amelyet közösen tartanak fenn. A gumigyár és a kábelgyár 1,5—1,5 millió forinttal járult hozzá új óvodai férőhelyek létesítéséhez, ennek eredménye a Szent György téri, terven felül épült 100 férőhelyes óvoda. Saját eszközeiből üzemi óvodát létesített már a textil-művek és építeni fog a szalámigyár, bővítette óvodáját az újszegedi kenderfonó vállalat. Több üzem pedig jelentős társadalmi munkával

járult hozzá a gyermekintézmények fenntartásához, korszerűsítéséhez, így kiemelkedő a DÉGAZ, a kőolajipari vállalat, az energiagazdálkodási intézet, a 600. számú Iparitanuló Intézet, a Vasipari Ktsz, a Vízművek és Fürdők, a DÉLÉP, a Royal Szálloda karbantartó brigádja és a honvédség tevékenysége, mindannyiuk munkája összesen közel 2 millió forint értékű.

Ismeretes a Minisztertanács október 13-i határozata, amely hathatós intézkedés a népesedési gondok megoldására. Szinte már mindenki szó szerint tudja, akit legkövetlenebbül érint, de baj, hogy csak ők tudják első sorban. Mert a problémákat egyedül megoldani az intézkedés nem tudja, igen sok függ az emberek tudatának formálásától is. Attól, hogy változzon az embereknek a véleménye a családdal kapcsolatban. A sok közül csak egyet hadd mondjak el: javítani kell a munkahelyek légkörét ahhoz, hogy olyan kollektívák alakuljanak ki, ahol örülnek a kis emberke érkezésének, nem pedig azt látják, hogy néhány évig az anyuka helyett kell dolgozniuk. Ha valamikor, akkor a terhesség alatt és a kisgyermekkel való foglalkozás idején igazán érzékenyek a nők, hogy velük hogyan bánunk, jellemző a társadalomra. Persze a szép szó kevés. Az üzemekben úgy látszik, kizárólag a társadalmi és politikai szervek feladatának tekintik a családvédelemmel kapcsolatos tennivalókat, a vállalatvezetőség sok helyütt nem foglalkozik a sokgyermekes dolgozók élet- és munkakörülményeivel, legalábbis a kérdések jelentőségének megfelelően. Márpedig igaz, hogy a munkahelyeken a vezetők véleménye — jó értelemben szólva — hangadó, ha ők támogatják, a dolgozókat is buzdítani fogják ezzel a sokgyermekes anyák támogatására. Vannak jó példák, a konzervgyárban például étkeztetést biztosítanak a szülési szabadságon és gyermekgondozási segélyen levő édesanyáknak, a Szegedi Ruhagyár például a lakások számánál a gyermekek számától függően ad kedvezményt. Szép és jó példák ezek, visszhangra kellene hogy találjanak más vállalatoknál is. Nem szabad, hogy elszakadjanak munkahelyükről évekre az édesanyák, mert ez az

egyik legfőbb oka, hogy nem egy gyermekgondozási segélyen levő asszony magányról, bezártságról panaszkodik. Ez annál is inkább szomorú, hiszen gondoljuk csak meg: manapság a baráti körök a munkahelyen alakulnak ki, s leg több asszonynak a munkatársban a barátnő is hiányzik. Mindig örömmel tölt el, ha arról hallok, hogy látogatják a munkatársak az édesanyákat, hírt visznek az üzemből, bekapcsolják őket az életbe. A kendergyáriak például rendszeresen küldik a gyermekükkel otthon levő édesanyáknak az üzemi lapot. Aki visszamegy tehát a bébi-szabadságról, nem ismeretlen világba csöppen, hiszen az újságon keresztül ismeri a gyárban történt változásokat is.

A főorvosnő mint gyermekorvos, néhány dolgot elmondott az egészségügyre tartozó feladatokról is. Különösen figyelemreméltó ezek között, hogy többen vegyék igénybe a családtervezési rendeléseket, s ezekre különösen most, a rendelkezések után jobb lehetőség is lesz. Orvos adjon tanácsokat, hogy mikor szülessen a baba és egyáltalán a házaspár egészséges utódra számíthat-e. Ugyancsak sok anyuka helyesléssel találkozhat az a gondolat, amelyet a főorvosnő kifejtett: nem megfelelő a városban a gyermekek otthoni orvosi ellátása. Ma ugyanis az a gyakorlat, hogy a beteg, lázas gyermekekkel a rendelőkben kell sorbanállni, aligha van idejük arra a körzeti gyermekorvosoknak, hogy otthonában keressék fel a beteg gyermeket. Ugyancsak fontos az is, hogy sikerüljön valamiképpen megszervezni a pótmama-szolgálatot, hogy az édesanyák taggyűlésre, szakszervezeti gyűlésre, vagy akár egészségügyi előadásokra eljárhasanak, legyen kire hagyni gyermeküket.

Fehér Lajos fogadta N. A. Garkusát

Fehér Lajos, a Minisztertanács elnökhelyettese csütörtökön fogadta N. A. Garkusát, az Ukrán SZSZK meliorációs és vízgazdálkodási miniszterét, akivel baráti eszmecserét folytatott a magyar-szovjet vízügyi együttműködésről és a műszaki-

Fejlesztik a közműves vízellátást

Csütörtökön Szombathelyen ülést tartott a tanácsai és vízügyi vállalatok egyesülésének igazgató tanácsa. A mintegy 6 millió ember vízellátását biztosító hálózat vezetői megemlékeztek a hazai vízügyi szolgálat 25 éves jubileumáról, és köszöntötték a 75 éves fennállását ünneplő Vas megyei Víz- és Csatornamű Vállalatot.

All Lajos, az Országos Vízügyi Hivatal vezérigazgatója és csatornázási főigazgatója közölte, hogy a népgazdaság 1948-tól mintegy kilencmilliárd forintot költött a lakosság vízellátásának javítására, a települések csatornázására pedig ötmilliárd forintot. A felszabadulástól napjainkig 3,3 millió lakos ellátását oldották meg. Nem megnyugtató azonban, hogy a városi lakosság 84 százalékos vezetékesvíz-ellátottsága mellett a községek csak harminczszázalékos szintű. Csatornázásban pedig még kedvezőtlenebb a helyzet: a városokban a lakosság 57 százaléka, a községekben pedig csak három százaléka él csatornázott területen. Még ma is lényeges különbségek vannak Budapest és a vidéki városok között. A legtöbb városban a csatornázottság csak a sűrűn lakott városközpontokra korlátozódik. A hálózat sok helyen előregedett, rekonsztrúcióra szorul.

A vázolt hiányosságok megszüntetése érdekében

1985-ig további 2,1 millió lakos közműves ivóvízellátásáról és 3,2 millió ember csatornaellátásáról gondoskodnak. Erre az időre a vízvezeték-hálózat hossza az 1970. évi 17 600 kilométerről 35 000 kilométerre nő.

Külön szólt a szennyvíztisztítás fejlesztéséről, mint a környezetvédelem egyik sarkalatos kérdéséről. Jelen-

leg a kibocsátott és közcsatornába kerülő szennyvíznek csak 16 százalékát tudják tisztítani. A 83 városunk közül csak 39-ben található megfelelő határfokú tisztítás. Ezen túlmenően 77 községben van valamiféle tisztítótelep, ezeknek azonban sem a határfoka, sem a kapacitása nem éri el a kívánt szintet.

Az országgyűlés mezőgazdasági bizottságának ülése

Tegnap a Parlamentben eredményeiről, a fejlesztés teendőiről. Egyebek között elmondotta, hogy Magyarország erdőterülete a felszabadulás óta 390 ezer hektárral növekedett — az erdők aránya a korábbi 12 százalékról 16,4 százalékra emelkedett. A nemzetközi összehasonlítás szerint azonban hazánk természeti adottságai mellett az erdőterületek optimális aránya 20—25 százalék lenne. A regionális földhasznosítással összhangban készült távlati fejlesztési tervben — 1973 és 1990 között — további 320 ezer hektár erdőtelepítést irányoztak elő. Ebből 160 ezer elsődleges fatermelést szolgáló, gazdasági erdő lesz.

Ezt követően dr. Madas András, mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes tájékoztatta a képviselőket az ország fagydálkodásának helyzetéről,

Korszerűsítés után:

Eredményesebb munka a Tisza-pályaudvaron

Áruval megrakott teherautók, dömperek hosszú sora is mutatja az utat Szeged legregebbi teherpályaudvarára — a Tisza-pályaudvarra. Aki régen járt arra, meglepődik a nagy változáson, amit tapasztal. A régi, elavult, sáros, piszkos pályaudvar helyén ma egy korszerű, rendezett állomást talál. Természetesen ez a változás nem egyik napról a másikra következett be.

A pályaudvar a város iparosodása, a nagy építkezések, valamint az olajmező feltárása után a megnövekedett szállítási feladatokkal már nehezen bírkózott meg. A gépesített rakodás követelményeinek pedig egyáltalán nem felelt meg. A rakodóterületek sárosodtak, s ezt még súlyosította az 1970. évi tiszai árvíz is, amikor a vágányok között 20—30 centiméter magasan állt a víz. Az árvíz levonulása után a meglévő vágányokat újjáépítették, s egy új rakodóvágányt is építettek. A vágányok újjáépítésével együtt az elavult csatornahálózat felújítását is megkezdték, ez 17 millió forintba került.

A rekonstrukció során a pályaudvar térvilágítását is korszerűsítették, 5 millió forintot költséggel. Így egyenletes, jó árnyékhatású megvilágítást biztosítottak, ezáltal megteremtették a folyamatos éjjel-nappali rakodás feltételeit.

A korszerű szállítási lánc megteremtésére, a háztól házig forgalom széles körű bevezetésére, a műszaki feltételek kialakítására, a rakodógépesítés, a fuvarozás szervezési elveinek kidolgozására, elősegítésére a Közlekedési Minisztérium kísérleti állomásokat jelölt ki. A Szeged-Tisza-pályaudvart 1972. január 1-től ilyen kísérleti állomásnak nyilvánították. A kísérleti üzem szervezése és kialakítása során a MÁV-igazgatóság és a 10. sz. Volán együttműködését továbbfejlesztették. Az eredményes együttműködést segítette a MÁV-Volán komplexbrigád-munkavégzés. A brigádok vállalaikban általában a szállítások gazdaságosságát, a fuvarszervezők termelékenységének emelését és a ráfordítások csökkentését szolgálták.

A pályaudvar nagy áruforgalmát jellemzi: idén az első fél évben 769 vagonnal több érkezett, mint az előző év azonos időszakában, ugyanakkor mintegy 230 kocsival emelkedett az export-import darabú forgalmuk is. Tevékenységüket gazdaságosan végezték, az első fél év során a kocsitartózkodási idő, a rakodási idő és a kocsiallásidő csökkent. Nagy munkát jelentett az állomás személyzete részére a szegedi tiszai partfal építéséhez küldött közel 90 ezer tonna kő, valamint a különböző építkezésekhez érkezett kavicsszállítmányok kirakása. Jellemző, hogy az előző év első kilenc hónapjához vi-

szonyítva csupán kőből és kavicsból több mint 60 ezer tonnával több érkezett az állomásra.

A kísérleti évben — tavaly áprilisban — indult meg a közepes, 5 tonnás szállítótartályos fuvarozás. Az azóta eltelt időszak igazolta a hozzáfűzött reményeket. A vállalatok, üzemek megismerték a fuvarozási mód előnyeit és mindjobban igénylik e korszerű, „háztól házig” szállítási formát. Ertelmezhető is: hisz a feladó vállalat telephelyén megrakott szállítótartályt a vasút 24 órán, illetve távolabbra 48 órán belül az áru átrakása nélkül az átvevő telephelyre fuvarozza.

A megindulás kezdeti nehézségei után alaposan fel lendült az új fuvarozási forma; az év első kilenc hónapjában Szegedről 834 konténert adtak fel, míg az ide érkezett szállítótartályok száma 1400-on felüli volt.

A Tisza-pályaudvaron dolgozó vasutasok jó munkájukat jelentősen hozzájárultak a vasútigazgatóság kedvező eredményeinek eléréséhez. A dolgozók élet- és munkakörülményei sokat változtak az elmúlt években. Az állomás vezetői igyekeztek a lehetőséghez képest jó munkafeltételeket teremteni. Most felújították a kereskedelmi hivatal épületét is félmillió forintos költséggel, átadására november 7-e alkalmával kerül sor. A felújított épületben a világos, kényelmes irodahelyiségek a korábbinál kedvezőbb munkakörülményeket biztosítanak.

Az elmúlt két-három év alatt a szegedi vasútigazgatóság nemcsak jelentősen korszerűsítette a pályaudvart, de ezáltal lerakta alapjait Szeged jövőndi körzeti pályaudvarának is,